

Тараз Мемлекеттік Педагогикалық Институты

Тақырыбы: **Мұсылман мейрамдары және салт- жоралары.**

Орындаған: Нұрышова Ақмарал

Белгібаева Алтынай

Қабылдаған: Нұрадин Гүлхан

Топ: Деф 15-3

Тараз 2016 жыл

Мақсаты: Мұсылман мейрамдары және салт- жоралары туралы түсінік қалыптастыру.



Салт-дәстүр — әр ұлттын, халықтың діні мен сеніміне, тұрмыс-тіршілігіне, ұлттық құрылым ерекшелігіне сәйкес ғасырлар бойы жинақталып, өмірдің өзі туғызған ғұрыптардың жиынтығы.



- Туылған балаға қатысты ислами шаралар.
- Құда түсу.
- Құрбандық шалу дәстүрі.

Сәбиге ат қоюда негізінен, түрлі салт-дәстүрлер бар.

1. Балаға артық саусағына қарай ат қою.

Есімдері: Артық, Артықәлі, Артықбай, Қосекен.

2. Балаға тіл-көз тимейді деген ниетпен ат қою.

Есімдері: Жаманбай, Қойшыбай, Ошақбай, Тезекбай.

3. Баланың дені сау, жаны берік болуы үшін ат қою.

Есімдері: Тасболат, Тастемір, Шымырбай.

4. Баласы шетіней берген үйде жас сәбиге ат қою.

Есімдері: Аман, Аманкүл, Есен, Жүрсін, Тоқтар, Тұрсын, Тұрсынкүл т.б.

5. Бала-шағаларының өмірі ұзақ болсын, көп жасасын деген ниетпен ат қою.

Есімдері: Жанұзақ, Жүзбай, Жүзжасар, Мыңжасар, Өмірбек, Сексенбай, Тоқсанбай, Ұзақбай.



Құда түсу- мұсылман қауымының ертеден және қазір де жалғасып келе жатқан жақсы әрі жарасты дәстүрлерінің бірі. Жігіттің әкесі немесе оның жақын туыстары қызы бар үйге құда түседі, яғни бойжеткен қызын сұрайды. Құдалықты басқарып барған адам “бас құда” деп аталады. Тұрмыс құратын жігіт пен қалыңдықтың әкелері бір-біріне “бауыздау құда” деп аталады.



•Құрбандық- Алла жолына арнап шалынатын мал. Құрбандыққа мал шалу дәстүрі ислам тарихында өз ұлы Исмаилды Алла ризалығы үшін құрбан етпек болған Ибраһим пайғамбарға байланысты шыққан. Құрбан айт кезіндегі құрбандық үшін малдың үш түрін: түйе, сиыр, қой не болмаса ешкі союға болады. Құс союға болмайды, ал жылқы малы Имам Ағзам жолы бойынша соғыс Алла Ибраһим пайғамбарға Құрбан айтта түйе, сиыр, қой, ешкі, жылқы Имам Ағзам көлігі саналып, құрбандыққа жатпайды.



Құрбандыққа шалынатын мал

Құрбандық шалу - Қажылық (Қасентті Меккеге барып қажылық жасауды) мерзімінің бітуін білдіреді

ҚҰРБАНДЫҚ - шариғат талаптарына сай орындалуы керек



Сойылатын мал семіз және сұлу болу керек



Ақсақ, тоқсақ, ауру, соқыр мүйізі мен құлағының көп бөлігі кесілген мал жарамайды

www.kattani.kz

Құрбандыққа шалынатын малға қойылатын талаптар

Құрбандық:



Алты-жеті айлық марқа қозы, не тоқты бір жасар қой



Екі жасар сиыр немесе бұқа



Бес жасар түйе

Бауыздағанда тыйым салынады:

- Малды сою үшін жерге жатқызғаннан кейін пышақты көз алдында жапақтатып, қайрау
- Өтпейтін пышақ қолдану
- Бір малдың көзінше екіншісін бауыздау

"Халал" стандарттық процедурасы күнделікті және мейрам күндері қолданылады



Құрбандықты ақып есі дұрыс кемелетке толған мұсылман шапуы тиіс



Құрбандық "Бисмилләһи, Аллаһу акбар" деп айтылып шалуы керек (мағынасы: Аллаһтың атымен, Аллаһ ұлық)



Бауыздаған уақытта мойынның басқа жақын бөлігінен тамызғы және күре тамырлары кесілу керек



Бауыздағанда тоқтамай еткір пышақпен бірденнен кесіп бауыздау керек



Малдың жаны шыққаннан кейін барып қана терісі сыпырылады. Жаны шығай жатып басын кесіп алу, терісін сыпыру – мәкрұһ.

Сәйкесін табыңыз

- Қонақасы
 - Дәм ауыз тию
 - Ерулік
 - Қалау
 - Қымыз мұрындық
 - Жұртшылдық
 - Базарлық
 - Сарқыт
 - Сәлемдеме
 - Сүйінші
1. Алыс сапардан келген жолаушының туыстарына сыйы
 2. Жақын туыстарына сұр еттен жіберу
 3. Алыс сапардан келген жолаушының туыстарына сыйы
 4. Қымыз ашыту маусымына байланысты
 - 5.Қарызынан құтылуға көмек көрсету
 - 6.Үйге бас сұққан кез- келген адамды дәмнен ауыз тигізу
 - 7.Үйге келген қонақтың сол үйдегі өзіне ұнаған заттың кез- келгенің иеленуі
 - 8.Қуанышты хабар жеткізу
 - 9.Қонаққа құрмет көрсету
 10. Мереке тойлардан әкелінетін тағам

**Назарларыңызға
рахмет!**

